

แนวทางการส่งเสริมหลักคุณธรรม จริยธรรม และหลักธรรมาภิบาล ในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดพัทลุง

GUIDE LINE PROMOTING VIRTUE, MORALITY AND GOOD GOVERNANCE PRINCIPLES FOR PERSONAL WORK PERFORMANCE OF LOCAL ADMINISTRATIVE ORGANIZATION IN PHATTALUNG PROVINCE

นิพนธ์ ฐานะพันธุ์^{1*}
Niponth Thanapunth^{1*}

Received : 1 June 2019

Revised : 19 August 2019

Accepted : 21 August 2019

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสถานภาพของบุคลากรในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดพัทลุง 2) ค้นหาแนวทางการส่งเสริมการปฏิบัติงานตามหลักคุณธรรม จริยธรรม และหลักธรรมาภิบาลของบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดพัทลุง 3) ประเมินผลการส่งเสริมหลักคุณธรรม จริยธรรม และหลักธรรมาภิบาลของบุคลากรในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดพัทลุง และ 4) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลากรในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดพัทลุง กับแนวทางการส่งเสริมหลักคุณธรรม จริยธรรมและหลักธรรมาภิบาลในองค์กรดังกล่าว การทำวิจัยเรื่องนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยโดยการทำวิจัยแบบอาศัยข้อมูลทั้งทุติยภูมิและปฐมภูมิ แล้วจึงวิเคราะห์ข้อมูลทุติยภูมิ ซึ่งมีกลุ่มตัวอย่าง 936 คน ส่วนข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้บริหารขององค์กรจำนวน 19 คน

ผลการวิจัยพบว่า บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดพัทลุง ส่วนใหญ่ที่ตอบแบบสอบถามและให้สัมภาษณ์เชิงลึกเป็นเพศหญิง มีระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไป และบุคลากรที่ทำงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ทำงานโดยมีแนวทางการส่งเสริมหลักคุณธรรม จริยธรรม และหลักธรรมาภิบาลสอดคล้องกับแผนปฏิบัติงาน 3 ปี ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดพัทลุง อยู่ในระดับมาก สำหรับการสร้างความสัมพันธ์ของบุคลากรในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับแนวทางการส่งเสริมหลักคุณธรรม จริยธรรม และหลักธรรมาภิบาล พบว่ามีความสัมพันธ์ดี และได้พัฒนาหลักคุณธรรม จริยธรรม และหลักธรรมาภิบาล มาปฏิบัติทำให้มีพฤติกรรมการทำงานที่ดี ถูกต้อง และยุติธรรม

คำสำคัญ: หลักคุณธรรม จริยธรรม หลักธรรมาภิบาล

¹หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น

¹Master of Public Administration Program, Graduate School, Western University

*ผู้นิพนธ์ประสานงาน E-mail: niponth.th@western.ac.th

ABSTRACT

The purposes of the research were to: 1) study the pattern of personnel working of local administrative organization in Phattalung province, 2) search for promotion development on virtual, morality, and good governance of such organization, 3) evaluate the promotion working on virtual, morality and good governance, and 4) study the relationship of personnel working in local administrative organization in Phattalung province with the guide line promotion on virtual, morality and good governance. The researcher set up the method of study for data collection and analyzing by using data from secondary data with sampling group of 936 persons and primary data from interviewing 19 administrative persons in such organization.

As the result, this study found that most of personnel working in local administrative organization in Phattalung province were females with bachelor degree level. For personnel working in this organization, they applied and promoted virtual and good governance which consistent with the three year development strategies of the organization in high level and the research also found that the effective relationship of personnel working in the organization complying with morality and good governance was so good in behavior, right action and fairness.

Keywords: Virtual, Morality, Good Governance Principle

บทนำ

จังหวัดพัทลุงเป็น 1 ใน 14 จังหวัดภาคใต้ของประเทศไทยที่มีประวัติศาสตร์ความเป็นมายาวนาน มีพื้นที่ 3,424,473 ตารางกิโลเมตร แบ่งการปกครองเป็นการปกครองส่วนภูมิภาคจำนวน 11 อำเภอ 65 ตำบล และ 670 หมู่บ้าน กับการปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งแบ่งเป็น 1 เทศบาลเมือง 8 เทศบาลตำบล และ 64 องค์การบริหารส่วนตำบล รวมพนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเหล่านั้น จำนวน 3,303 คน ทั้งนี้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละรูปแบบดังกล่าวจะมีลักษณะของโครงสร้างทางการบริหารหรือฝ่ายบริหาร และทางนิติบัญญัติหรือฝ่ายนิติบัญญัติที่คล้ายคลึงกันหรืออาจกล่าวได้ว่าเหมือนกัน แต่จะแตกต่างกันเฉพาะขอบเขตของอำนาจหน้าที่ของแต่ละรูปแบบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ๆ (เอกภพ กองศรีมา, 2553) สำหรับกิจกรรมต่าง ๆ ในการพัฒนาพื้นที่ที่รับผิดชอบของแต่ละองค์กรจะถูกกำหนดไว้ตามแผนพัฒนาสามปีหรือยุทธศาสตร์แผนพัฒนาสามปีของทุกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยกำหนดกิจกรรมต่าง ๆ ไว้ภายใต้ 8 ยุทธศาสตร์ที่สำคัญ คือ ยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐาน ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการศึกษาเรียนรู้ ยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพชีวิต ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวและการกีฬา ยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริมอาชีพ ยุทธศาสตร์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริมศาสนา ศิลปวัฒนธรรมจารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น และสุดท้ายยุทธศาสตร์ด้านการบริหาร

การจัดการที่ดี (ฝ่ายนโยบายและแผน กองแผนและงบประมาณ, ม.ป.ป.) ซึ่งแต่ละยุทธศาสตร์จะมีกิจกรรมหรือโครงการที่จะทำในแต่ละปีต้องขออนุมัติงบประมาณในการดำเนินการจากสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ๆ

สำหรับแนวทางการปฏิบัติจะเป็นหน้าที่ของบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกรูปแบบ ทุกระดับ ตั้งแต่ฝ่ายบริหารหรือฝ่ายนายกองกิจการบริหารของแต่ละองค์กร และฝ่ายนิติบัญญัติหรือสมาชิกสภานิติบัญญัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ๆ ไปจนถึงฝ่ายข้าราชการประจำหรือสำนักปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพราะฉะนั้นการศึกษาสถานภาพของกลุ่มบุคคลดังกล่าวจะทำให้การค้นหาแนวทางการส่งเสริมการปฏิบัติงานตามหลักคุณธรรม จริยธรรมและหลักธรรมาภิบาล พร้อมกับการประเมินผลการส่งเสริมและศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลากรที่ปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้คำตอบที่เป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานของบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดพัทลุงมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสถานภาพของบุคลากรที่ปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดพัทลุง
2. เพื่อค้นหาแนวทางส่งเสริมการปฏิบัติงานตามคุณธรรม จริยธรรมและหลักธรรมาภิบาลของบุคลากรในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดพัทลุง
3. เพื่อประเมินผลการส่งเสริมหลักคุณธรรม จริยธรรม และหลักธรรมาภิบาลของบุคลากรในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดพัทลุง
4. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลากรที่ปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพัทลุง กับแนวทางการส่งเสริมหลักคุณธรรม จริยธรรมและหลักธรรมาภิบาล

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและขนาดกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่เป็นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดพัทลุง คือ 1 องค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) 1 เทศบาลเมือง (ทม.) 8 เทศบาลตำบล (ทบ.) และ 64 องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) จำนวนรวม 3,303 คน

2. นำจำนวนบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพัทลุงทั้งหมด ไปคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรที่เป็นตารางสำเร็จรูปของ Taro Yamane (Yamane, 1973) อาจเกิดค่าของความคลาดเคลื่อนได้ บวก-ลบ ร้อยละ 5 แต่ผู้วิจัยสามารถเก็บรวบรวมตัวอย่างได้จริง 396 ตัวอย่าง (คน) จึงทำให้มีค่าของระดับความเชื่อมั่นสูงขึ้น

3. ประชากรที่เป็นบุคลากรซึ่งทำหน้าที่ฝ่ายบุคคลหรือฝ่ายทรัพยากรมนุษย์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดพัทลุง ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) และสุ่มครึ่งจากองค์การบริหารส่วนตำบล 2 คน เทศบาลตำบล และเทศบาลเมือง 2 คน และองค์การบริหารส่วนจังหวัด 15 คน รวม 19 คน

เครื่องมือในการดำเนินการวิจัย

1. รวบรวมข้อมูลจากเอกสารต่าง ๆ หนังสือ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ

2. ใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นจากผลการศึกษาข้อมูลในข้อ 1 ซึ่งตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัยอย่างชัดเจน โดยกำหนดไว้ 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นคุณลักษณะทั่วไปของบุคลากรที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยจัดเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ตามที่เป็นจริงของแต่ละบุคคลใน 5 ประการ คือ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และหน่วยงานที่สังกัด

ตอนที่ 2 แบบสอบถามที่เกี่ยวกับแนวการส่งเสริมหลักคุณธรรม จริยธรรม และหลักธรรมาภิบาล ในการปฏิบัติงานของบุคลากรขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ด้วยการแบ่งระดับความคิดเห็นของการวัดออกเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นข้อคิดเห็นทั่วไป ซึ่งเป็นคำถามเปิดเพื่อให้กลุ่มตัวอย่างสามารถตอบได้อย่างอิสระ

สำหรับวิธีการรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามนั้น ผู้วิจัยได้ลงพื้นที่ของจังหวัดพัทลุง จัดทีมผู้ช่วยนักวิจัยนำแบบสอบถามไปยื่นให้กลุ่มตัวอย่างในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดพัทลุง นั้น ๆ แล้ว รวบรวมแบบสอบถามกลับทันที ต่อจากนั้นส่งให้ผู้วิจัยที่กรุงเทพฯ ตรวจสอบและคัดเลือกแบบสอบถามที่สมบูรณ์ได้ จำนวน 396 ตัวอย่าง ตามที่กล่าวไว้ข้างต้น

3. ใช้แบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดโครงสร้างของคำสัมภาษณ์ไว้อย่างชัดเจน แต่ได้เปิดไว้สำหรับการซักถามไต่เรียง (Probe) เพื่อให้ผู้ถูกสัมภาษณ์ตอบได้ตรงกับวัตถุประสงค์อย่างชัดเจน ดังนั้น แบบสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้วิจัยจึงกำหนดโครงสร้างไว้ 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นคุณลักษณะทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 เป็นคำสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้างของคำถามอย่างชัดเจนและเปิดโอกาสให้ผู้ถูกสัมภาษณ์สามารถให้ข้อมูลได้อย่างอิสระ พร้อมกับประเด็นของการซักไต่เรียงเพิ่มเติมในแต่ละประเด็นเพื่อให้เกิดความชัดเจนยิ่งขึ้น

วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกนั้นผู้วิจัยได้ลงไปสัมภาษณ์ด้วยตนเองยังที่ทำการของแต่ละองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดพัทลุง ดังนั้น จึงสามารถซักไต่เรียงประเด็นต่าง ๆ จนสามารถตอบคำถามได้อย่างชัดเจนตามวัตถุประสงค์ จำนวน 19 ตัวอย่างตามที่กล่าวไว้ข้างต้น

ขอบเขตของการวิจัย

1. ด้านเนื้อหา จะเกี่ยวข้องกับแนวทางการส่งเสริม การประเมินผลและความสัมพันธ์ระหว่างบุคลากรในการปฏิบัติงานตามหลักคุณธรรม จริยธรรมและหลักธรรมาภิบาลที่ปรากฏตามโครงการต่าง ๆ ของแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระดับขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดพัทลุง

2. ด้านประชากร ศึกษาบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดพัทลุง คือ องค์กรบริหารส่วนจังหวัด เทศบาลเมือง เทศบาลตำบลและองค์กรบริหารส่วนตำบล จำนวน 3,303 คน แต่จะคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างตามวิธีการและเครื่องมือในการวิจัยข้างต้น
3. ด้านพื้นที่ ศึกษาในเขตพื้นที่ขององค์กรบริหารส่วนท้องถิ่น จังหวัดพัทลุงทั้งหมด
4. ด้านระยะเวลา ศึกษาตั้งแต่เดือนธันวาคม พ.ศ. 2560 - พฤษภาคม พ.ศ. 2561

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ผู้วิจัยนำไปประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์ตามโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ แล้วหาร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน พร้อมกับการแปลผลตามลักษณะของแบบสอบถาม ซึ่งเป็นแบบประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยค่าสูงสุด คือ ระดับ 5 หรือเห็นด้วยมากที่สุด และน้อยที่สุด ระดับ 1 หรือเห็นด้วยน้อยที่สุด ตามลำดับ หลังจากนั้นนำไปแปลความหมายตั้งเป็นเกณฑ์ค่าเฉลี่ย โดยกำหนดให้ค่าเฉลี่ยสูงสุด 4.50 - 5.00 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 3.50 - 4.49 หมายถึง เห็นด้วยมาก ค่าเฉลี่ย 2.50 - 3.49 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง ค่าเฉลี่ย 1.50 - 2.49 หมายถึง เห็นด้วยน้อย และค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.49 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด ตามลำดับ
2. ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้วิจัยจะรวบรวมประเด็นสำคัญของเนื้อหาแต่ละข้อของแต่ละตัวอย่าง ที่มีความใกล้เคียงกัน และตอบวัตถุประสงค์ไปจัดหมวดหมู่เป็นกลุ่มความคิดแต่ละเรื่อง แล้วนำไปตีความวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ร่วมกับข้อมูลที่ได้มาจากการวิจัยของข้อ 1 และข้อมูลที่ได้มาจากเอกสาร หนังสือ งานวิจัย แนวคิด ทฤษฎีต่าง ๆ นำไปเป็นเหตุผลและอภิปรายผลหาข้อสรุปตามที่กำหนดไว้ในวัตถุประสงค์ของการวิจัย

ผลการศึกษา

ผลการศึกษาเอกสารต่าง ๆ ได้ข้อสรุปว่า หลักคุณธรรมและจริยธรรมเป็นคำที่มีความหมายคล้ายกันหรือเหมือนกันจนอาจกล่าวได้ว่า สามารถเขียนรวมกันเป็น “คุณธรรมจริยธรรม” เพราะหมายถึงสภาพคุณงามความดี หรือกรอบของการประพฤติที่พึงงาม ถูกต้อง และมีความยุติธรรม ซึ่งเมื่อได้นำไปเป็นหลักในการปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอจะเกิดประโยชน์สุขแก่ตนเองและสังคม ดังนั้น จึงจำเป็นต้อง “ปลูก และ ปลูก” จิตสำนึกให้เกิดขึ้นในจิตใจของแต่ละคนอยู่เสมอ ส่วนหลักธรรมมาภินั้นเป็นส่วนหนึ่งของหลักในการปฏิบัติที่เป็นรูปธรรมของคุณธรรม จริยธรรม และเป็นหลักการที่เป็นสากลจนเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไป 6 ประการ คือ 1) ด้านหลักนิติธรรม 2) ด้านหลักคุณธรรม 3) ด้านหลักความโปร่งใส 4) ด้านหลักการมีส่วนร่วม 5) ด้านหลักสำนึกรับผิดชอบ 6) ด้านหลักความคุ้มค่า โดยแต่ละด้านจะมีรายละเอียดแต่ละประเด็นที่นำไปสู่การปฏิบัติให้เป็นรูปธรรมได้อย่างสม่ำเสมอ

ส่วนผลการศึกษาสถานภาพของบุคลากรที่ปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดพัทลุง ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 นั้น พบว่า ข้อมูลที่ได้มาจากรายชื่อแบบสอบถามมีจำนวนตัวอย่างทั้งหมด 396 ตัวอย่าง มาจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของจังหวัดพัทลุง คือ องค์กรบริหารส่วนตำบล (อบต.) ร้อยละ 15.2 หรือ 60 คน เทศบาลตำบล / เมือง ร้อยละ 16.4 หรือจำนวน 65 คน และ

องค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) ร้อยละ 68.4 หรือ จำนวน 271 คน และเมื่อจำแนกตามเพศพบว่า ผู้กรอกแบบสอบถามส่วนใหญ่เกินกึ่งหนึ่งเป็นเพศหญิง รองลงมา ร้อยละ 31.6 เป็นเพศชาย และมีอายุระหว่าง 36-40 ปี มากที่สุด ร้อยละ 24.5 รองลงมาคือ อายุระหว่าง 31-35 ปี ร้อยละ 21.5 และน้อยที่สุด มีอายุไม่เกิน 20 ปี ซึ่งไม่มีเลย นอกจากนั้น เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษาพบว่า ร้อยละ 86.4 มีระดับการศึกษาปริญญาตรี-โท-เอก ซึ่งมากที่สุด และระดับประถมศึกษาหรือเทียบเท่า มีน้อยที่สุด ร้อยละ 1.0 หรือ จำแนกกรณีตามประสบการณ์ในการทำงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่าง ๆ พบว่า ส่วนใหญ่ ร้อยละ 26.0 มีประสบการณ์ในการทำงาน 6-10 ปี รองลงมา ร้อยละ 23.5 มีประสบการณ์ในการทำงาน 11-15 ปี และน้อยที่สุด ร้อยละ 5.1 มีประสบการณ์ในการทำงาน 26-30 ปี และ 30 ปีขึ้นไป ซึ่งจำนวนเท่ากัน ส่วนที่มาจากความสัมพันธ์เชิงลึก ทั้งหมด 19 ตัวอย่าง ซึ่งสังกัดฝ่ายบริหารงานบุคคลของแต่ละองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดพัทลุง พบว่า เป็นเพศหญิง ร้อยละ 52.6 และเพศชาย ร้อยละ 47.4 มีอายุระหว่าง 46-50 ปี ร้อยละ 26.3 มากที่สุด และน้อยที่สุด คือ ไม่มีเลยที่ 41-45 ปี ร้อยละ 15.8 นอกจากนั้น ยังสอดคล้องกับระดับการศึกษา ซึ่งหัวหน้าฝ่ายบุคคลทั้งหมดมีระดับการศึกษาตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไปทั้งหมด พร้อมกับประสบการณ์สูงสุด 21-25 ปี ร้อยละ 36.58 รองลงมา มีประสบการณ์ 11-15 ปี กับ 26-30 ปี ร้อยละ 15.8 และน้อยที่สุด ไม่มีเลยในกลุ่มที่มีประสบการณ์ 6-10 ปีเต็ม

สำหรับคำตอบวัตถุประสงค์ที่ 2 นั้น แนวทางการส่งเสริมหลักคุณธรรม จริยธรรม พบว่า มีค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นสูงสุด อยู่ในระดับมาก คือ 4.30 เรื่อง องค์กรได้ส่งเสริมให้ปฏิบัติหน้าที่โดยยึดถือระเบียบกฎหมาย หนังสือสั่งการ มติคณะรัฐมนตรีหรือวิชาชีพ รองลงมา มีค่าเฉลี่ย 4.22 ซึ่งอยู่ในระดับมากเช่นกัน ในแนวทางที่องค์กรได้ส่งเสริมให้มีการเปิดเผยข้อมูล ข่าวสารและปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสาร และค่าเฉลี่ยที่มีระดับความคิดเห็นน้อยที่สุดคือ 3.26 แต่มีค่าระดับความคิดเห็นปานกลาง เรื่อง องค์กรได้ส่งเสริมให้รางวัลแก่พนักงานที่ปฏิบัติหน้าที่ได้สัมฤทธิ์ผลตามเป้าประสงค์และผลงานส่วนที่เป็นแนวทางการส่งเสริมหลักธรรมาภิบาลพบว่า แนวทางที่องค์กรได้ส่งเสริมให้มีหลักการบริหารที่เที่ยงธรรม สดจจริต โปร่งใส และตรวจสอบได้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 4.01 รองลงมา มีค่าเฉลี่ย 3.96 เกี่ยวกับแนวทางที่องค์กรได้ส่งเสริมให้บุคลากรมีศีลธรรมและจริยธรรมในการทำงานและระดับน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ย 3.75 เกี่ยวกับแนวทางที่องค์กรได้ส่งเสริมให้มีการคำนึงถึงการมีส่วนร่วมในการรับรู้ ตัดสินใจดำเนินการและประเมินผล ตลอดจนร่วมรับผลการตัดสินใจร่วมกัน เป็นต้น

ลำดับต่อมาเป็นคำตอบของวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 จากการประเมินผลการส่งเสริมหลักคุณธรรม จริยธรรมขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่นจังหวัดพัทลุง พบว่า เห็นด้วยมากกับผลของการประเมินการมีหลักคุณธรรม จริยธรรมของบุคลากรในการปฏิบัติงานในแต่ละองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดพัทลุง มีค่าเฉลี่ยรวม 3.88 และเกี่ยวกับการมีหลักธรรมาภิบาลของบุคลากรในการปฏิบัติงานในแต่ละองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีค่าเฉลี่ยรวม 3.87 ตามลำดับเช่นกัน สุดท้ายเป็นคำตอบของวัตถุประสงค์ข้อที่ 4 เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างบุคลากรที่ปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดพัทลุง กับแนวทางการส่งเสริมหลักคุณธรรม จริยธรรมและหลักธรรมาภิบาล

พบว่า แต่ละองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้มีโครงการต่าง ๆ ตามยุทธศาสตร์แผนพัฒนาสามปีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกองค์กร ทุกรูปแบบ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้มีโอกาสเข้าร่วมปฏิสัมพันธ์ด้วยวิธีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการทำงาน การหมุนเวียนการปฏิบัติหน้าที่ การส่งเสริมการทำงานเป็นทีม การส่งเสริมยกย่องและสร้างแบบอย่างที่ดี ยึดถือปฏิบัติจนเกิดความเคยชินและกลายเป็นวัฒนธรรมขององค์กร และการศึกษาดูงานอย่างต่อเนื่องตามกิจกรรมของโครงการทุกปี

อภิปรายผล

จากการศึกษาสถานภาพของบุคลากรที่ปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดพัทลุง แนวทางการส่งเสริมการปฏิบัติงานตามหลักจริยธรรมและหลักธรรมาภิบาล พร้อมกับการประเมินผล และความสัมพันธ์ของบุคลากรกับการปฏิบัติงานตามหลักการดังกล่าว ล้วนแต่มีค่าเฉลี่ยในระดับมากในด้านการศึกษาปฏิบัติหน้าที่ โดยยึดถือระเบียบ กฎหมาย หนังสือสั่งการมติคณะรัฐมนตรี การเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร การบริหารงานที่เที่ยงธรรม สุจริต โปร่งใสและตรวจสอบได้ของบุคลากรนั้นคงจะเกิดจากข้อค้นพบของวัตถุประสงค์ในการวิจัยข้อที่ 1 และข้อ 4 กล่าวคือ ผู้ตอบแบบสอบถามและที่ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมีอายุช่วงวัยกลางคน มีการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไปและมีประสบการณ์ในการทำงาน 6-10 ปี จึงทำให้มีความระมัดระวังในการปฏิบัติงาน และมีความรับผิดชอบมากขึ้นเพราะยังอีกหลายปีที่จะเกษียณอายุราชการ และเคยเป็นเด็กวัยรุ่นมาแล้ว นอกจากนั้น ยังเห็นความสำคัญของอนาคตตนเองหากมีการปฏิบัติงานได้บรรลุผลสำเร็จและคำนึงถึงการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของประชาชน ย่อมได้รับรางวัลและความก้าวหน้าในองค์กรตามการประเมินผลโดยรวมของการปฏิบัติงานในแต่ละองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดพัทลุง มีค่าเฉลี่ยระดับมาก อันเนื่องมาจากบุคลากรส่วนใหญ่มีความรู้ ความเข้าใจต่อหลักคุณธรรม จริยธรรมและหลักธรรมาภิบาลอยู่ระดับมาก ทั้งนี้ เพราะมีการอบรมให้ความรู้ในเรื่องดังกล่าว ผ่านกิจกรรมหรือโครงการพัฒนาที่ปรากฏในยุทธศาสตร์แผนพัฒนาสามปีที่ผ่านมาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ๆ จึงทำให้เห็นประโยชน์ของการมีหลักคุณธรรม จริยธรรม และหลักธรรมาภิบาลในจิตสำนึกของแต่ละบุคคลนั้นจะนำไปสู่กรอบการประพฤติที่ดีงาม ถูกต้อง และมีความยุติธรรม จึงจะเกิดประโยชน์ต่อตนเอง สังคมและการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

นอกจากนั้น งานวิจัยของ วีระ หาญกัน และสุวรรัฐ แลสันกลาง (2559) ได้ยืนยันสนับสนุนว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้นำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารงาน ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักความรับผิดชอบ ด้านหลักความคุ้มค่าและด้านการมีส่วนร่วม มีค่าเฉลี่ยในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ อลงกต แผนสนธิ (2557) ในการนำนโยบายไปปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลของราชการส่วนภูมิภาคที่ใช้หลักธรรมาภิบาล ในการนำนโยบายไปปฏิบัติทุกด้าน ได้แก่ ด้านเปิดเผยและโปร่งใส หลักประสิทธิภาพ หลักประสิทธิผล หลักความรับผิดชอบ หลักนิติธรรม

กล่าวโดยสรุป แนวทางการส่งเสริมหลักคุณธรรม จริยธรรมและหลักธรรมาภิบาลในการปฏิบัติงานของบุคลากรในองค์กรต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นภาครัฐหรือภาคเอกชน หากมีการสนับสนุนอย่างจริงจังและเข้มงวดของผู้บังคับการแล้วย่อมก่อให้เกิดประโยชน์ต่อองค์กรนั้น ๆ อย่างชัดเจน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ที่เป็นเนื้อหาสาระของหลักการสำคัญ ๆ ของหลักคุณธรรม จริยธรรมและหลักธรรมาภิบาลควรนำไปปรับใช้ให้เกิดความสัมพันธ์กับกิจกรรมหรือโครงการพัฒนาในแต่ละยุทธศาสตร์แผนพัฒนาสามปีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละท้องถิ่นให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

2. ฝ่ายบริหารหรือนายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ฝ่ายนิติบัญญัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและฝ่ายการดำเนินงานไปปฏิบัติหรือสำนักปลัดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องนำหลักคุณธรรม จริยธรรมและหลักธรรมาภิบาลไปปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอทุกกิจกรรมตามยุทธศาสตร์แผนพัฒนาสามปีให้เข้มงวดยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรจะทำการศึกษาวิจัยเรื่องการประเมินผลการนำหลักคุณธรรม จริยธรรม และหลักธรรมาภิบาลไปสู่การปฏิบัติตามยุทธศาสตร์แผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. 2560 - 2562) ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดใน 14 จังหวัดภาคใต้

เอกสารอ้างอิง

ฝ่ายนโยบายและแผน กองแผนและงบประมาณ. (ม.ป.ป.) แผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. 2560-2562).

พัทลุง: องค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง.

วีระ หาญกัน และสุวรรณี แลสันกลาง. (2559). การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของ

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านคง อำเภอมะเมาะ จังหวัดลำปาง. วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง. 5(1), 53-67.

อลงกต แผนสนธิ. (2557). การนำนโยบายไปปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลของราชการส่วนภูมิภาคในจังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม.

เอกภพ กองศรีมา. (2553). การศึกษาความเป็นธรรมาภิบาลในการบริหารงานของ

องค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลตำบล ศึกษากรณี : องค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลตำบลในเขตอำเภอตามสุข จังหวัดอุบลราชธานี.

การค้นคว้าอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี.

Yamane, T. (1973). **Statistics: An Introductory Analysis**. (3rd ed). New York:
Harper and Row Publication.